

## Lausunto Uudenmaan maakuntaohjelmasta ja ympäristöselostuksesta

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 240  
797/00.04.01/2025

Uudenmaan liitto pyytää lausuntoa Uudenmaan maakuntaohjelmasta 2026–2029 ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta 5.11.2025 mennessä. Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029 näyttää suunnan maakunnan kehittämislle seuraaviksi vuosiksi. Ohjelma sisältää vision sekä painopisteet ja tavoitteet, joiden avulla rakennetaan tulevaisuuden Uttamaata ja ohjataan aluekehittämislrahoitusta. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy lopullisen ohjelman joulukuussa 2025. Uudenmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 6.10.2025 päättänyt pyytää lausuntoja maakuntaohjelman ja sen ympäristöselostuksen luonnoksista. Lausunnon voi antaa 7.10.-5.11.2025. Lausunnon voi antaa lausuntopalvelu.fi-sivustolla. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen [toimisto@uudenmaanliitto.fi](mailto:toimisto@uudenmaanliitto.fi). Kaikki lausuntopalvelu.fi -osoitteessa annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan palvelussa. Maakuntaohjelman lausuntokierros on kaikille avoin.

### Mäntsälän kunta toteaa launtonaan seuraavaa:

Mäntsälän kunta pitää Uudenmaan liiton maakuntaohjelmaa kokonaisuutena hyvin jäsenneltynä ja strategisesti suuntaa-antavana asiakirjana, joka tukee maakunnan pitkän aikavälin kestävää kehitystä. Ohjelma tunnistaa Uudenmaan erityispiirteet ja tarpeet suhteessa koko maan kehitykseen, ja se tarjoaa perustan kuntien, valtion ja elinkeinoelämän yhteiselle tekemiselle.

Maakuntaohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää konkreettisia toimenpiteitä muun muassa edunvalvonnan, aluekehittämisen, hankerahoituksen ja sidosryhmäyhteistyön osalta. Mäntsälän kunta korostaa Uudenmaan liiton edunvalvonnallisen roolin merkitystä, jotta maakunnan erityispiirteet ja tarpeet huomioidaan valtakunnallisissa ja kansainvälisissä strategioissa, ohjelmissa ja rahoitusratkaisuissa. Maakuntaohjelman toteutumisessa rahoituksen ja hankkeiden rooli on keskeinen. Ohjelmassa konkreettiset toimenpiteet ja resurssien kohdentaminen jää yleiselle tasolle samoin kuin kuntien rooli ohjelman toteutuksessa.

Uudenmaan sisäisen tasapainon kannalta on myös tärkeää, että kehittämistoimia kohdennetaan pääkaupunkiseudun lisäksi myös kehyskunta-alueelle ja Uudenmaan pohjoisosiin.

Oman lausuntonsa ohella Mäntsälän kunta myös toteaa, että se osaltaan yhtyy Kuuma-seudun antamaan lausuntoon.

### 1. Ympäristöviisas Uusimaa

- Kestävän kehityksen teemat ovat ohjelmassa vahvasti esillä. Mäntsälä pitää hyvänä, että ohjelmassa korostetaan ilmastonmuutoksen hillintää, luonnon monimuotoisuuden turvaamista ja kiertotalouden edistämistä. Mäntsälän oma hiilineutraalisuustavoite on ohjelmasta poiketen asetettu vuoteen 2035.
- Kunnan näkökulmasta HINKU-verkoston tavoitteet ja resurssiviisaus ovat keskeisiä. Mäntsälä on osaltaan sitoutunut energiatehokkuuden parantamiseen. Mäntsälä kuuluu Hinku-

verkostoon ja on juuri liittynyt julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS).

- Ohjelman painotus kuntien tukemisesta varautumisessa muuttuviin sää- ja ilmasto-olosuhteisiin on kannatettava. Kuntien rooli paikallisten ratkaisujen kehittäjänä ja toteuttajana on tärkeä huomioida myös jatkossa.
- Metsien, peltöjen ja viheralueiden säilyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ovat Mäntsälän strategian mukaisia tavoitteita.
- Maakuntaohjelman tulee tukea kuntien mahdollisuuksia edistää uusiutuvan energian paikallista tuotantoa, kuten esimerkiksi hukkalämmön hyödyntämistä sekä energian varastointihankkeita.

## **2. Innovatiivinen Uusimaa**

- Mäntsälä tukee ohjelman tavoitetta vahvistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) koko maakunnassa. On tärkeää, että myös pienemmät kunnat ja paikalliset yritykset pääsevät mukaan innovaatioverkostoihin.
- Maakuntaohjelmassa tulisi korostaa kuntien roolia elinvoiman sekä innovaatioiden edistäjinä ja tunnistaa vahvemmin erityisesti kasvavien kehyskuntien potentiaali.
- Koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittäminen tukee osaavan työvoiman saatavuutta myös Mäntsälässä.
- Mäntsälä kunta korostaa tärkeiden liikennehankkeiden, kuten esimerkiksi valtatie VT 25:n, sekä kevyen liikenteenväylien ja joukkoliikenteen kehittämisen merkitystä koko Uudenmaan elinvoimalle, saavutettavuudelle ja kestävälle kasvuille. Mäntsälän kunta toivoo, että Uudenmaan maakuntaohjelmassa ja edunvalvonnassa nostetaan esiin VT 25 parantamisen valtakunnallinen ja maakunnallinen merkitys sekä varmistetaan riittävä rahoitus ja toteutuksen edistäminen. Toimiva liikenne tukee koko Uudenmaan kasvua, kilpailukykyä ja kestävä kehitystä.
- Mäntsälän kunta myös esittää, että maakuntaliiton tulisi lakisääteisten tehtäviensä, kuten maakuntakaavoituksen kautta edistää kuntiin kohdistuvia investointeja. Investointien edistäminen on keskeinen osa aluekehitystä ja elinvoiman vahvistamista, ja sen tulisi näkyä maakuntaohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä.

## **3. Onnellisten Uusimaa**

- Mäntsälä pitää tärkeänä, että ohjelmassa huomioidaan hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Kunnan strategian tärkeitä teemoja ovat peruspalvelut, ympäristö ja yhteisöllisyys.
- Nuorten hyvinvointi, koulutusmahdollisuudet ja harrastustoiminta ovat Mäntsälässä keskeisiä. Ohjelman painotus nuorten osallisuuden ja työllisyyden tukemisessa on kannatettava.
- Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen on tärkeää. Kunta tukee kotoutumista ja yhteisöllisyyttä paikallisin toimin.
- Kunnan näkökulmasta turvallisuus liittyy arjen sujuvuuteen, viranomaisyhteistyöhön ja myös demokratian toimivuuteen. Ohjelman kokonaisturvallisuuden painotukset ovat perusteltuja.
- Mäntsälä korostaa kumppanuuksien ja järjestöyhteistyön merkitystä palvelujen kehittämisessä.
- Ohjelman painotus kuntien välisen ja yli sektorirajojen tapahtuvan yhteistyön vahvistamiseen tukee myös Mäntsälän tavoitteita.
- Mäntsälä pitää tärkeänä, että ohjelmassa huomioidaan arjen turvallisuus, kriisivalmius ja viranomaisyhteistyö.

- Mäntsälän kunta esittää lisäyksenä, että maakuntaohjelmassa tulisi myös tunnistaa kehyskuntien rooli Uudenmaan kohtuuhintaisessa asuntotarjonnassa ja väestönkasvun mahdollistamisessa.

### **Kommentit ympäristöselostuksesta**

Mäntsälän kunta pitää ympäristöselostusta kattavana ja asianmukaisena, mutta ehdottaa, että vaikutusten arviointia täydennetään seuraavilta osin:

- Selostuksessa tulisi tarkentaa, miten eri kehittämistoimet vaikuttavat alueelliseen maankäyttöön, vesistöihin ja luonnon monimuotoisuuteen.
- Yhdyskuntarakenteen eheyden ja kestävän liikkumisen vaikutukset olisi hyvä arvioida alueittain.
- Lisäksi tulisi kuvata selkeämmin, miten ohjelman toimenpiteitä seurataan ja miten ympäristövaikutuksia mitataan jatkossa.

|               |                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | kunnajohtaja Hannu Laurila, hannu.laurila@mantsala.fi                                                                                                                                                              |
| Esittelijä    | Kunnanjohtaja Laurila Hannu                                                                                                                                                                                        |
| Päätösehdotus | Kunnahallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Uudenmaan maakuntaohjelmasta 2026–2029 ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta.<br><br>Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa. |
| Päätös        | Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.<br><br>Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.                                                                                                        |